

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21416/2022
03.04.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца „Fratello – Uomo“ доо Нови Сад, чији је законски заступник АА, чији су пуномоћници Павле Мушицки и Борислав Шушњар, адвокати из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1990/22 од 29.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 03.04.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1990/22 од 29.09.2022. године и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 28/2022 од 26.05.2022. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 28/2022 од 26.05.2022. године, тужбени захтев тужиоца је усвојен, па је обавезана тужена да тужиоцу исплати износ од 18.759.558,60 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења 26.05.2022. године до исплате; обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 994.250,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1990/22 од 29.09.2022. године, одбијена је жалба тужене па је пресуда Вишег суда у Новом Саду П 28/2022 од 26.05.2022. године потврђена; одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) и оценио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, против АА, директора и одговорног лица тужиоца поднета је кривична пријава од Полицијске управе у Новом Саду, Одељења криминалистичке полиције, Одсека за сузбијање привредног криминала Ку 6499/09 дана 23.10.2009. године, због основане сумње да је извршио кривично дело недозвољена трговина из члана 243. став 1. Кривичног законика у стицају са кривичним делом праће новца из члана 231. став 2. у вези става 1. и 4. Кривичног законика. Поступајући по поднетој кривичној пријави полицијски службеници Полицијске управе у Новом Саду привремено су одузели робу тужиоца за коју није било потврде о пореклу, а која роба је унета у оснивачки улог тужиоца. Полицијски службеници су спаковали робу (конфекцијска одећа) у картонске кутије, које су максимално напунили, исте залепили траком, робу су оставили на чување у малопродајном објекту тужиоца и издали потврде о привремено одузетим предметима дана 22.10.2009. године, које је примио и потписао АА као власник 100% тужиоца и законски заступник „Fratello – Uomo“ доо Нови Сад, чија је претежна делатност трговина на мало одећом у специјализованим продавницама са седиштем у Новом Саду. Привремено одузета роба сво време је стајала по предлогу АА у условним магацинима тужиоца, а касније у условним просторијама куће АА тетке у ... . Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 117/13 од 14.03.2016. године одбијена је оптужба против АА да је извршио наведено кривично дело и иста је постала правноснажна 13.04.2016. године. Том пресудом није одлучено о враћању привремено одузетих предмета. АА против наведене пресуде није изјавио жалбу, нити је захтевао доношење посебне одлуке о враћању привремено одузете робе. Вештачењем је утврђено да је вредност привремено одузете робе умањена по основу физичких оштећења која су проузрокована неадекватним складиштењем робе (држање робе упаковане у картонским кутијама) у износу од 60% и по основу модне застарелости 20%, што чини укупно умањење вредности робе за 80%. Преостала вредност робе износи 20%. Укупна вредност робе која је одузета од тужиоца на дан одузимања износила је 12.857.548,03 динара (без ПДВ). Укупна ревалоризирана вредност (уништених 80% вредности робе) на дан допунског вештачења 26.04.2021. године и 12.05.2021. године износила је 18.759.558,60 динара. Ревалоризирана вредност робе преосталих 20% на исти дан износила је 4.689.889,72 динара.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је сходно члану 154. став 1. и 3, члану 155, 172. став 1. и 2, члану 185. став 1. и 2, члану 189. став 1. и 2, члану 192. став 1. Закона о облигационим односима, члану 82. став 1. и 5. и члану 86. Законика о кривичном поступку из 2001. године са каснијим изменама и допунама, члану 60. став 1. тачка 1) и став 2, члану 61. Закона о полицији из 2005. године са каснијим изменама и допунама, тужени искључиво одговоран за накнаду проузроковане штете тужиоцу, јер је због неадекватног чувања дошло до значајног губитка вредности робе, која му је привремено одузета за потребе вођења кривичног поступка, због чега су тужбени захтев тужиоца усвојили.

Основано се у ревизији тужене истиче да су нижестепене пресуде засноване на погрешној примени материјланог права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Чланом 172. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. За заснивање одговорности правног лица у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима потребно је да је његов орган поступао незаконито (поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други прописи или општи акт примени) или да је поступао неправилно (поступање противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности које није у складу са општим нормама у вршењу службе) и да се такво поступање према насталој штети односи као узрок према последици (узрочно-последична веза).

По оцени Врховног суда у овој парници није утврђено да ли у конкретном случају постоји неправилан и незаконит рад органа тужене, да би по том основу тужилац могао захтевати накнаду тражене штете. Обзиром да су по потврдама о привремено одузетим предметима од 22.10.2009. године предметне ствари привремено одузете као предмети који потпичу из извршења кривичног дела сходно члану 81. став 1, члану 82, 225. став 1. и 2. Законика о кривичном постуку („Службени лист СРЈ“ број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник Републике Србије“ број 58/04 ... 72/09) који је важио у време привременог одузимања ствари, то су нижестепени судови били дужни да одговорност тужене за накнаду тражене штете цене према одредби члана 172. Закона о облигационим односима и одредбама тада важаћег Законика о кривичном постуку у време привременог одузимања ствари, као и да цене да ли је надлежан орган тужене у свему поступио по члану 60. и 61. Закона о полицији („Службени гласник Републике Србије“ број 101/2005 и 63/2009 – одлука УС).

Одредбом члана 60. став 1. тачка 1. Закона о полицији („Службени гласник Републике Србије“ број 101/2005 и 63/2009 – одлука УС) који је важио у време привременог одузимања предмета, прописано је да ће овлашћено службено лице привремено одузети предмет ако околности случаја указују да је одређени предмет намењен за извршење кривичног дела или прекршаја. Одредбом члана 60. став 2. тог Закона прописано је да о привременом одузимању овлашћено службено лице дужно је да изда потврду и да потврда мора да садржи податке о привремено одузетим предметима по којима се предмети разликују од других предмета, као и податке о лицу од кога је предмет одузет. Одредбом члана 61. став 1. истог Закона прописано је да када због својства привремено одузетих предмета чување у просторијама полиције није могуће или је повезано са значајним тешкоћама, привремено одузети предмети могу се сместити или обезбедити на други одговарајући начин, до доношења одлуке надлежног органа. Истим чланом, ставом 2. прописано је да када престану разлози због којих је предмет привремено одузет, ако другим законом или одлуком надлежног органа није другачије одређено, привремено одузети предмети ће се вратити лицу од кога су одузети, а ако је дошло до значајног губитка вредности предмета, лице има право на накнаду штете; ставом 3. истог

члана прописано је да се лице из става 2. тог члана позива да предмет преузме у року који не може бити краћи од месец дана.

Нижестепени судови нису утврдили ни да ли је тужилац поступио по члану 61. став 3. наведеног Закона о полицији (којим је прописано да се лице из става 2. тог члана позива да предмет преузме у року који не може бити краћи од месец дана) или не. Ако није поступио по наведеној одредби остало је неутврђено и да ли је тужилац допринео настанку штете у смислу члана 192. ЗОО. Ово са разлога што је Виши суд у Новом Саду донео пресуду К 117/13 дана 14.03.2016. године која је постала правноснажна 13.04.2016. године, којом је на основу члана 422. тачка 1) ЗКП одбијена оптужба против окривљеног АА да је извршио кривично дело недозвољена трговина из члана 243. став 1. Кривичног законика; привремено одузете ствари су од привременог одузимања 22.10.2009. године сво време биле смештене у условним магацинима тужиоца по његовом предлогу, тужилац је тужбу суду у овој парници поднео 26.12.2017. године, а висина штете утврђена је према вредности робе допунским вештачењем на дан 26.04.2021. године и 13.05.2021. године.

У поновном поступку, првостепени суд ће ради правилне примене материјалног права утврдити чињенице на које је указано у овом решењу, а које су релевантне за оцену одговорности тужене за накнаду штете; утврдиће шта је тужилац од доношења пресуде К 117/13 од 14.03.2016. године предузео да умањи предметну штету, односно да ли је својим поступањем (нечињењем) допринео да штета буде већа него што би иначе била (у ком случају би имао право на сразмерно смањену накнаду, уколико се утврди и неправилно и незаконито поступање органа тужене) водећи рачуна и о осталим ревизијским наводима, како у погледу основа одговорности тужене тако и у погледу висине тражене штете, након чега ће правилном применом материјалног права донети правилну и закониту одлуку.

Са изнетих разлога нижестепене пресуде су морале бити укинуте, а укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер иста зависи од коначног исхода парнице, па је Врховни суд одлучио као у изреци решења применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија,
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**